

Se suchem se dá bojovat

Vodohospodářská problematika je v rámci krajiny zcela zásadní a v posledních letech s přibývajícím suchem nabývá na stále větším významu. Problematiku sucha pomáhají řešit i pozemkové úpravy realizované Státním pozemkovým úřadem, které se mimo jiné zaměřují i na výstavbu protierozních a vodohospodářských opatření.

Každému návrhu a realizaci pozemkových úprav předchází mj. zhodnocení retence a akumulace vody v povodí, neškodného odvedení vody, erozních procesů, ochrany vody před plošnými zdroji znečištění ze zemědělské výroby. Výsledkem dobře uspořádané a fungující krajiny by mělo vždy být omezení odtoku vody po povrchu půdy, snížení eroze, ale i kvalitní voda ve studnách, pramenech a potůčcích.

Protierozní opatření

Protierozní opatření mají za cíl omezit škody na zemědělském půdním fondu působením eroze.

Patří mezi ně protierozní meze a hrázky, záchytné průlehy a příkopy, zasakovací pásy, větrolamy, ochranné zatravnění, zalesnění aj. Rovněž jsou řešeny ochranné způsoby hospodaření na zemědělské půdě – agrotechnická a organizační opatření. Jedná se například o střídání plodin, tvar a velikost pozemků, bezorebné setí, výsev do ochranné plodiny, strniště atd. Prosaditelnost těchto opatření je významně závislá na ochotě či neochotě zemědělských subjektů tato opatření realizovat.

Vodohospodářská opatření

Vodohospodářská opatření slouží ke zlepšení vodních poměrů v území. Budují se za účelem neškodného odvedení povrchových

vých vod, zvyšování retenční schopnosti krajiny a ochrany území před povodněmi. Patří mezi ně svodné příkopy a průlehy, retenční nádrže, revitalizace vodních toků, ochranné hráze, rybníky, úpravy vodních toků apod.

V rámci plánu společných zařízení se velmi často jednotlivé typy opatření mezi sebou kombinují a vhodně se tak doplňují. Příkladem mohou být opatření realizovaná například v okresech Ústí nad Orlicí a Teplice.

Protierozní a vodohospodářská opatření v k. ú. Horní Lipka v okrese Ústí nad Orlicí

Výstavba byla realizována na území Kralicka v oblasti Natura 2000 v letech 2012 až 2014. Zahrnuje vodní nádrž s pobřežním pásmem, mokřady s doprovodnou zelení a protierozní příkop. Jedná se o obnovu dřívější vodní nádrže, jejíž zemní hráz byla ve dvou místech protřena. Součástí objektu je i revitalizovaný tok a dva mokřady podél toku. Protierozním příkopem je rozdělen blok svažitých pozemků. Povrchový odtok je neškodně sveden do vodoteče, a tím se předchází erozi orné půdy na níže položených pozemcích.

Významnou funkcí celého objektu je zadržování vody v krajině v samotné nádrži a zpomalení toku nad nádrží. Jsou tak zmiřňovány povodňové průtoky a umož-

něno vsakování vody v krajině. Realizací vznikla navíc klidová a relaxační zóna v tomto území. Jedná se o komplexní opatření s vysokou estetickou hodnotou a silným krajinnotvorným potenciálem.

Náklady na realizaci byly více než 3 miliony korun.

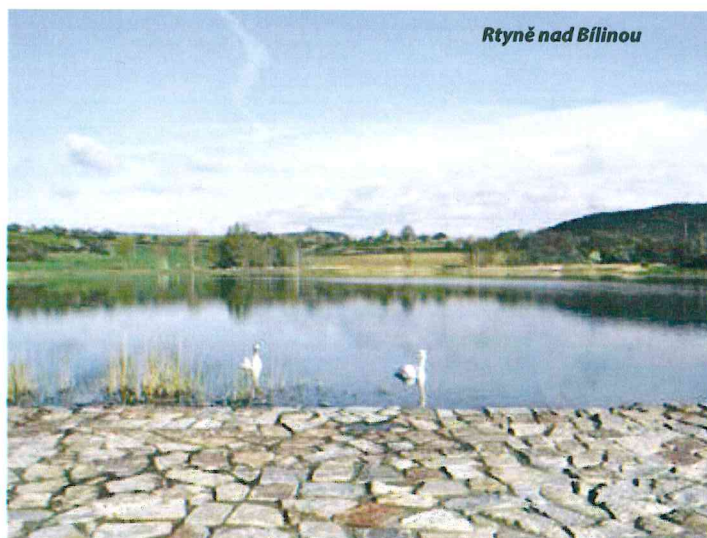
Vodohospodářské opatření v k. ú. Rtně nad Bílinou v okrese Teplice

Na ploše téměř 48 tisíc m² vznikla malá vodní nádrž v části obce Rtně nad Bílinou v místě silně podmáčeného území v blízkosti železniční trati Trmice-Bílina. Součástí stavby byla i realizace tří polních cest v blízkosti nádrže a podél řeky Bíliny. Dřívější výstavba přeložky silnice nad železniční tratí byla příčinou místního podmáčení a bez výstavby nádrže by došlo k postupnému rozšiřování zamokřené oblasti. Toto hromadění vody mělo současně za následek i stoupání hladiny spodní vody v obci Rtně nad Bílinou. Díky vodní nádrži došlo k sanaci poškozeného a zamokřené území, ochraně železničních kolejí, silnice a přilehlých pozemků. Stavba byla obci předána v červenci roku 2015. Náklady na realizaci ve výši více než 59 milionů korun byly hrazeny z dotací EU.

*Mgr. Hynek Jordán
vedoucí oddělení komunikace a marketingu*

Horní Lipka

Rtně nad Bílinou